

"Ο'Ηλιος της Αναρχίας ανέτειλε" - Για μια ιστορία του αναρχικού κινήματος του 'ελλαδικού χώρου" - Πρόλογος του συγγραφέα

Η εργασία αυτή είναι αποτέλεσμα χρόνιων και επίμονων προσπαθειών συλλογής και αποδελτίωσης στοιχείων και ιστορικών ντοκουμέντων, μια εργασία η οποία, σε αρκετές περιπτώσεις, ήταν αρκετά δύσκολη, λόγω της έλλειψης οργανωμένου συστήματος βιβλιοθηκών, ιστορικών αρχείων και ερευνητικών Ινστιτούτων στον «ελλαδικό» χώρο, εκτός, βέβαια, των ελαχίστων εξαιρέσεων.

Πέρασαν 29 ολόκληρα χρόνια από το 1986 που ξεκίνησε η όλη ιστορία, όταν μετά την ανάγνωση βιβλίων των Γ. Κορδάτου, Κ. Μοσκώφ, Μ. Δημητρίου, Η. Λεφούση και Α. Στίνα, κυκλοφόρησα μια πρώτη δουλειά 27 σελίδων, σε μορφή μπροσούρας σχήματος A4 και σε ελάχιστο αριθμό αντιτύπων.

Μετέπειτα, το καλοκαίρι του 1992, μετά από μια πιο συστηματική έρευνα στο διάστημα 1988-1992, το αποτέλεσμα της οποίας ήταν η έλευση στο φως αρκετών διάσπαρτων στοιχείων και της αποδελτίωσής τους, ολοκληρώθηκε ο αρχικός σκελετός της εργασίας. Στην πορεία, καθώς η έρευνα συνεχίστηκε, προστέθηκαν και άλλα στοιχεία. Η διαδικασία αυτή συνεχίζεται μέχρι σήμερα και θα συνεχιστεί και στο μέλλον καθώς εξακολουθούν να κυκλοφορούν βιβλία, άρθρα και άλλα υλικά από τα οποία μπορεί κανείς να αντλήσει ιστορικό υλικό, αλλά και επειδή υπάρχει ακόμα υλικό το οποίο είναι ανεξερεύνητο.

Κατά το χρονικό διάστημα 1988-1990, η βοήθεια του Κώστα Αποστολίδη, κυρίως όσον αφορά την ανεύρεση αρκετού υλικού, αλλά και τη σύναψη επαφών με σκοπό την ανεύρεσή του, ήταν πολυποίκιλη, ενώ στη δεκαετία του 1990 βοήθησε η Λένα (από το Ρέθυμνο Κρήτης).

Στη συνέχεια, η ίδρυση του Ελευθεριακού Ιστορικού Αρχείου (ΕΛ.ΙΣ.Α.) στην Πάρο, τον Νοέμβριο του 2000, και η μετέπειτα βοήθεια του Σπύρου Φράγκου, αποτέλεσε καθ' όλα σημαντικότατη εξέλιξη στην ανάδειξη και κατάθεση της ιστορίας του αναρχικού, ελευθεριακού και κοινωνικού επαναστατικού κινήματος του «ελλαδικού» χώρου.

Αρχικά, επρόκειτο να συμπεριληφθεί στην παρούσα εργασία και ένα κεφάλαιο σχετικά με τους ελληνικής καταγωγής ή μετανάστες αναρχικούς ή, γενικότερα, κοινωνικούς αγωνιστές, οι οποίοι δραστηριοποιήθηκαν σε άλλες χώρες και περιοχές που δεν ήταν μέρος του «ελλαδικού» χώρου. Ωστόσο, το υλικό είναι αρκετό και κρίθηκε αναγκαία μια ξεχωριστή έκδοση. Στην έκδοση αυτή αναμένεται να συμπεριλαμβάνονται η δράση των Ελλήνων αναρχικών της Αιγύπτου, το επαναστατικό κίνημα στη Θεσσαλονίκη και την ευρύτερη περιοχή (μιας και το μεγαλύτερο από το χρονικό διάστημα που καλύπτει η παρούσα έκδοση, η εν λόγω περιοχή δεν ανήκε στην «ελλαδική» επικράτεια), ο Παναγιώτης Αργυριάδης, οι ελληνικής καταγωγής επαναστάτες στην Κωνσταντινούπολη, τη Ρωσία και ακόμα εκείνοι σε χώρες της Αμερικής.

Η εργασία αυτή δεν φιλοδοξεί να αποτελέσει τη μια και μοναδική ιστορία του αναρχικού και επαναστατικού κοινωνικού κινήματος του «ελλαδικού» χώρου. Στο βαθμό που θα υπάρξει ανάλογο ενδιαφέρον στο μέλλον -και ήδη υπάρχει ένα τέτοιο ενδιαφέρον και ανάλογη αξιόλογη εκδοτική και μη δραστηριότητα-, είναι δυνατόν να υπάρξουν περισσότερες. Επικροτώ και στέκομαι αλληλέγγυος και συμπαραστάτης σε κάθε τέτοια ενέργεια ή κίνηση.

Είμαι ακράδαντα πεπεισμένος ότι η ιστορική έρευνα, τεκμηρίωση και ανάδειξη της επαναστατικής ιστορίας πρέπει να αποτελέσει έργο του παρόντος και του μελλοντικού αναρχικού κινήματος στο πλαίσιο της γενικότερης προσπάθειας για την απόκτηση ιστορικής συνείδησης - απαραίτητου συστατικού παράγοντα, κατά τη γνώμη μου, στην ανάπτυξη δυναμικού καταλυτικού αναρχικού λόγου και περιεχομένου στην ελλαδική κοινωνία. Πιστεύω ότι εάν το σημερινό και μελλοντικό αναρχικό κίνημα θελήσει να προχωρήσει σε μια γενικότερη εξέταση των συνιστώσων και των παραμέτρων του επαναστατικού κινήματος των περασμένων εποχών, αυτό θα πρέπει να γίνει με μια κριτική ματιά και όχι με τα παρελθόντα ισχύοντα δεδομένα, εφόσον οι τότε οιμάδες και αγωνιστές ανέπτυξαν την όποια προβληματική και δραστηριότητά τους σε εντελώς διαφορετικές συνθήκες από τις μεταγενέστερες.

Επίσης, στα διάφορα αποσπάσματα κειμένων και άλλων ντοκουμέντων που παρατίθενται σε όλο το βιβλίο διατηρείται η ορθογραφία και το συντακτικό των γραφόντων.

Τέλος, ζητώ συγγνώμη για τυχούσες παραλείψεις ή παρερμηνείες. Αν υπάρχουν τέτοιες δεν έγιναν σκόπιμα και θα υπάρξουν οπωσδήποτε ευκαιρίες και διάθεση επανόρθωσης.

Δημήτρης Τρωαδίτης

Μελβούρνη, 2017